

## POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z wniosku Henryka P.  
przy uczestnictwie Mariana P. i Zdzisława P.  
o stwierdzenie nabycia spadku,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym  
w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2011 r.,  
zażalenia uczestnika postępowania Mariana P.  
na postanowienie Sądu Okręgowego  
z dnia 5 lipca 2011 r.,

**oddala zażalenie.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2011 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną uczestnika Mariana P. od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 11 lutego 2011 r.

W uzasadnieniu wskazał, że w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku uczestnika reprezentował ustanowiony z urzędu pełnomocnik. Z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania ustało zobowiązanie pełnomocnika do działania w procesie na rzecz strony. Wnosząc skargę kasacyjną w imieniu uczestnika postępowania Mariana P., jako jego pełnomocnik „z wyboru”, powinien przedstawić odpowiednie pełnomocnictwo. Wobec tego, że do skargi kasacyjnej nie dołączono pełnomocnictwa, zarządzeniem z dnia 24 czerwca 2011 r. wezwano adwokata Henryka R. do złożenia pełnomocnictwa obejmującego umocowanie do złożenia skargi kasacyjnej i reprezentowania uczestnika przed Sądem Najwyższym w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej. W wykonaniu zarządzenia pełnomocnik złożył pełnomocnictwo, z którego wynika, że został ustanowiony „w sprawie I Ca [...] w zakresie wynikającym z art. 91 k.p.c”. Sąd Okręgowy uznając, że zarządzenie w przedmiocie usunięcia braków skargi kasacyjnej nie zostało wykonane, odrzucił ją zaskarżonym postanowieniem.

W zażaleniu uczestnik postępowania wniósł o uchylenie powyższego postanowienia, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które wywarło wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że pełnomocnik skarżącego nie uzupełnił w terminie braku pełnomocnictwa i zachodzą tym samym podstawy do odrzucenia skargi kasacyjnej. Wskazał, że Sąd dokonał niewłaściwej oceny treści złożonego pełnomocnictwa. Nie ma w nim wprost mowy o udzieleniu umocowania do prowadzenia sprawy na etapie postępowania kasacyjnego, ale wskazanie sygnatury sprawy jest dostatecznym sprecyzowaniem zakresu udzielonego umocowania. Oczywiste jest bowiem, że sprawa została zakończona prawomocnym postanowieniem. Uznanie zaś, że skarżący udzielił pełnomocnictwa w sprawie prawomocnie zakończonej, a nie do reprezentowania w postępowaniu kasacyjnym, jest niedorzeczne oraz pozostaje w konflikcie z zasadami wiedzy, logiki i prawidłowego

rozumowania. Pełnomocnik skarżącego uzupełnił ponadto brak formalny skargi na skutek wezwania Sądu, więc wiadomo, że chodzi o pełnomocnictwo do reprezentowania na etapie postępowania kasacyjnego. Jeśli zaś Sąd miał jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące zakresu udzielonego pełnomocnictwa, to należało, zdaniem skarżącego, zwrócić uwagę na kserokopie dowodów uiszczenia opłaty sądowej i skarbowej. W tytule operacji dotyczącej opłaty sądowej wskazano „wpis od skargi kasacyjnej”, podobnie w tytule uiszczenia opłaty skarbowej. Zbyt rygorystyczna interpretacja treści udzielonego pełnomocnictwa prowadzi w konsekwencji do pozbawienia go prawa do Sądu gwarantowanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz w art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew twierdzeniom uczestnika postępowania, postępowanie kasacyjne przed Sądem Najwyższym nie jest kontynuacją wcześniejszych postępowań. Postępowanie to dotyczy nowej sprawy wszczętej przez wniesienie skargi kasacyjnej, podczas gdy postępowanie w sprawie kończy się z chwilą uprawomocnienia orzeczenia sądu drugiej instancji. Pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z samego prawa, tj. z mocy art. 91 k.p.c., umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym, co wielokrotnie już Sąd Najwyższy wyjaśniał (zob. np. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., sygn. akt III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122, postanowienie SN z dnia 8 stycznia 2010 r., sygn. akt IV CZ 103/09, nie publ.). Zakres pełnomocnictwa procesowego ocenia się według jego treści (art. 91 i 92 k.p.c. w związku z art. 65 k.c.). Pomimo wezwania pełnomocnika profesjonalnego „do złożenia pełnomocnictwa obejmującego umocowanie do złożenia skargi kasacyjnej i reprezentowania uczestnika przed Sądem Najwyższym” (k. 95 - treść zarządzenia), tj. wskazania pełnomocnikowi wprost jaką treść powinno pełnomocnictwo zawierać, oraz zakładanej znajomości prawa, nie tylko nie przedstawił on pełnomocnictwa odzwierciedlającego treść wezwania, ale załączył dokument pełnomocnictwa, w którym wskazano: „Zakres pełnomocnictwa - art. 91 k.p.c” (k. 98). Brak też sprecyzowania o jaką sprawę (poza tym, że „własną”), przed jakim sądem i z czym udziałem. Powyższe nie świadczy

zatem o zarzucanej przez uczestnika postępowania niedorzeczności działania Sądu Okręgowego przy dokonywaniu wykładni pełnomocnictwa, lecz raczej o rażącym niedbalstwie pełnomocnika. Treść pełnomocnictwa winna odzwierciedlać jego rzeczywisty zakres i nie ma podstaw do narzucania sądowi obowiązku dokonywania wykładni złożonego w nim oświadczenia w zależności od etapu postępowania, na jakim zostało udzielone oraz do jakiego pisma procesowego zostało dołączone.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398<sup>14</sup> w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.